

Deneme
Ömer ARSLANTAŞ

ANDIRIN'DA ALİ'LER

Ülkemizde Ali ismi; Mehmet, Ahmet, Mustafa, Murat ismi gibi yeni doğan erkek çocuklara en çok konulan adlardan biridir. Ülkemizde Mehmet isminin iki milyon sekiz yüz bin kadar, Ahmet isminin isen bir milyon sekiz yüz bin kadar olduğu, Ali isminin bir milyon yedi yüz bine yakın olduğu yetkili kaynaklar tarafından belirtilmektedir. Bazı Kaynaklar ise Ali isminin ülkemizde en çok kullanılan isimler içinde ikinci sırada olduğu yazılmaktadır. Ayrıca şunu da belirtmek gerekir sanırım. Ali kelimesi bazı isimler içinde bir bütün olarak ta kullanılmaktadır. Alican, Alihan, Alim, Alişan, Aliye, Alize, Cumali, Halide, Halil, Halim, Halime, Halis, Halit, Malik, Muttalip, Salih, Salim, Salime, Seydali, Talip,...vb gibi.

Aynı şekilde Andırın'da da Ali ismi en çok kullanılan isimler arasındadır. Ancak Andırın'daki Ali isimlilerin farklı bir özelliği vardır. Birçoğunun Ali ismiyle birlikte bir eklemesi, bir lakabı, bir sıfatı, bir takısı vardır. Bu eklemeler sadece o kişiye aittir ve ya sadece o aileye ait bir özelliğin kendisine yansmasıyla ilgilidir. Aşağıda bunlardan bazı örnekler verilmiştir. Bu kişilerin belirtildiği şekliyle ismi söylendiği zaman, sadece o kişinin kimliği, kişiliği, hangi köyden olduğu, hangi aileden olduğu, ne iş yaptığı, toplumda nasıl bir adam olduğu... vb. tüm bilgileri içerir. O kişiyi ayrıca tanıtmaya, tarif etmeye hiç gerek kalmaz. İsimleri söylenirken genelde parantez içinde belirtilen harfler tam telaffuz edilmeden söylenir. Cuma âli yerine Cu-ma-li şeklinde, Zülfikar Ali yerine, Zül-faar-âli şeklinde ve ya Hava Ali yerine Ha-va-li şeklinde... Tek kelime halinde söylenir. Er lakabıyla anılır. Şeklindeki ifadede ise, kimsenin bu isimdeki eklerden alınmaması gerektiği, bunun bir kültürel olgu olarak kabul edildiği anlaşılmaktadır. Aşağıda yazdığım şahısların birçoğu hayatta değil (*). Her biri bir gedik adamı, sofrası sahibi, adam gibi adamlardır. Hatırlı adamlardır. İş bilen, iş bitiren, iz bırakan adamlardır. İsmi yazılı olanlardan 170 kadarını tanıdım, 50 kadarını ise dolaylı olarak (tanıyanları) tanıdım. Hayatta olmayanlara Allahtan rahmet dilerim. Hayatta olanlara sağlıklı günler diliyorum.

Abaz(a) Ali*
Acar Ali
Ahraz Ali*
Ali Be(y) Ali*
Anabatlı(ı) Ali*
Arnavut Ali*
Asaf Ali
Asim Ali*
Ataş Ali
Avan Ali*

Avar Ali*
Avc(ı) Ali
Avlamaz Ali*
Aziz Ali
Bağc(ı) Ali
Bakımc(ı) Ali*
Balkl(ı) Ali
Balyoz Ali
Baston Ali
Bekir Ali*
Bılız Ali*
Bıyıkl(ı) Ali*
Bicon Ali
Boduk Ali
Bodur Ali
Boz Ali*
Börkl(ü) Ali*
Bunsuz Ali
Buza(ğ)ı Ali
Cabbar Ali*
Camızc(ı) Ali*
Canavar Ali
Cin Ali
Cipç(i) Ali
Con Ali
Cumali*
Çakal Ali
Çalık Ali*
Çamsar Ali
Çamur Ali Çaygan Ali*
Çitç(i) Ali
Çilem Ali
Çinçik Ali
Çekiç Ali*
Çerkez Ali
Çetil Ali*
Çobanke Ali*
Çon Ali
Çöpç(e) Ali*
Çortmuk Ali
Çörtü(k) Ali*

Çull(u) Ali*
Çürü(k) Ali*
Danac(ı) Ali
Delikli Ali*
Demirç(i) Ali*
Derendel(i) Ali*
Deric(i) Ali*
Dilki Ali
Durmuş Ali
Dürtü(k) Ali
Ekiz Ali*
Emiş Ali*
Enikç(i) Ali*
Enl(i) Ali
Esef Ali
Eskic(i) Ali*
Eşekl(i) Ali*
Fink Ali
Ford Ali
Gafar Ali
Gara Ali*
Garip Ali
Gazan Ali*
Gıll(ı) Ali*
Gır Ali*
Gıvrak Ali
Glaz Ali
Goca Ali
Gocake Ali Gonç Ali
Gondal Ali*
Göğcel(i) Ali
Gönc(ü) Ali*
Gözlükl(ü) Ali*
Güçcük Ali*
Güden Ali
Hacı Ali*
Hacasan Ali
Hartlapl(ı) Ali*
Haşer(i) Ali
Hav(a) Ali*
Hamet Ali

Hamz(a) Ali
Hebil Ali
HebibAli*
Hımırdak Ali
Hızır Ali
Hin Ali
Hubu Ali
Hurşit Ali
Hüsn(e) Ali
Hopur Ali
Horalı*
Horzum Ali*
Isak Ali
İbiş Ali*
İncikl(i) Ali*
İnzibat Ali
İreşit Ali
İspir Ali
Kalayc(ı) Ali*
Kambur Ali
Kapçık Ali
Karabe(y) Ali
Karamustaf(a) Ali
Kartal Ali
Kasımke Ali
Keçel(i) Ali*
Keklik Ali*
Kelosman Ali*
Kepir Ali*
Kiraz Ali*
Kirp(i) Ali
Kirtik Ali
Kocafak(ı) Ali
Koç Ali*
Kös(e) Ali*
Köşker Ali*
Kumarl(ı) Ali*
Kuru Ali*
Kurt Ali*
Kurum Ali*
Kuzucuk Ali

Küçükali Ali*
Künc(ü) Ali
Livlik Ali*
Löğmen Ali*
Madırap Ali
Maraguzl(u) Ali*
Mas Ali*
Mestan Ali*
Metl(i) Ali
Mevlüt Ali
Mirdali
Mitil Ali*
Mucuk Ali
Muhtar Ali*
Müşir Ali
Nasıf Ali*
Nuh Ali
Ofıaz Ali
Omar Ali
Omarç(ı) Ali*
Oruç Ali
Öhlezi Ali
Ördek Ali*
Palas Ali
Parlak Ali
Pepe Ali*
Perpil Ali
Sabın Ali *
Sabır Ali*
Sağır Ali*
Sakal(ı) Ali*
Sansar Ali
Sarıfak(ı) Ali*
Selam Ali
Serpek Ali
Setter Ali*
Sırl(ı) Ali*
Sinirl(i) Ali
Sofumull(a) Ali Soğanc(ı) Ali Süllüm Ali
Şefr(e) Ali
Şevket Ali

Şıh Ali*
Şıhmehmet Ali*
Tak Ali
Tekerek Ali*
Tevek Ali
Tosun Ali
Tozl(u) Ali
Tenbel Ali*
Tıhn(ı) Ali
Tırşik Ali
Tokaç Ali*
Topal Ali*
Topalak Ali*
Topç(u) Ali*
Totç(u) Ali*
Tort Ali
Torun Ali*
Uruplağ Ali*
Uzun Ali*
Ümmet Ali*
Vehb(i) Ali
Vicili Ali
Yabancı Ali*
Yakup Ali*
Yanış Ali
Yeşil Ali*
Yontar Ali
Yumuş Ali
Yunlu Ali*
Yanık Ali*
Zeynep Ali
Zılgıt Ali
Zın Ali
Zibil Ali*
Zülfaar Ali*
Zülf(ü) Ali
Zort(uk) Ali